

Ради і життя

Село моє, рідне село...

Територія Садівської сільської ради — це перехідна зона від лісостепової до поліської. Тому тут землі менш родючі, піщані. Але люди звикли до них, докладають максимум зусиль, аби вони родили і жито, і пшеницю, і картоплю, і всі інші культури, необхідні для споживання людьми і худобою.

Загальна площа території сільської ради — 2475 гектарів. У трьох селах — Садовому, Люцинові і Жалянці — проживає 804 чоловіки, з них 341 — пенсіонер. І що не сім'я — у кожній свої радощі і проблеми, свої набутки. Батьки радіють за дітей, які виростають і вирушають у самостійне життя, за своїх онуків і правнуків. Діти з благоговінням переступають батьківський поріг, заходять у школу, в якій вчилися, пригадують картини свого босяного дитинства. Люди тут добрі, щирі, дружелюбні, довірливі. Садівчани у війну пережили трагедію, коли село їхнє майже дощенту було спалене фашистами.

Дещо незручно почувають себе

жителі сільради, коли треба дістатися до райцентру, бо туди далеко, ще ненадійний транспортний зв'язок. Але найнеобхідніші життєві проблеми вирішуються на місці: діти вчаться в середній школі, працюють магазини, є відділення зв'язку. Жителі мають куди звернутися за медичною допомогою, обслуговуються бібліотечною книгою...

— Звичайно, сьогодні важко говорити, що в усьому порядок, що в сім'ях благодать і спокій, — говорить сільський голова Федір Мартинчук. — Тому діяльність виконкому сільради, всіх депутатів спрямована на те, щоб забезпечити подальший соціально-економічний розвиток підвідомчої території, поліпшувати життя сільських трудівників, якомога повніше задовольняти їх запити, допомогти у роботі агропромислового підприємства «Альфа».

Нижче подаємо кілька інформацій, які є краплинкою багатогранного життя цієї сільської глибинки.

Сійся - родися...

Споконвіку земля вважається найціннішим скарбом селянина. В будь-які часи вона була годувальницею, джерелом достатку, предметом купівлі-продажу. З болем віддавали люди свої нажиті гектари в колгосп.

Та ось почалася земельна реформа. Відрадно, що земля стає власністю тих, хто на ній працює. Ще у 1990 р. наші громадяни одержали додатково у користування 213 га земель із запасів сільської ради для ведення особистого підсобного господарства. Зараз у нас майже не залишилось господарств, які б не мали земельної ділянки розміром до 1 га.

Дальшим кроком передачі землі селяням стало розпаювання її, яка досі перебувала у колективній власності. Правом отримати свою частку (паї) скористалися 501 чоловік. Розмір одного паю становить 3,15 умовних кадастрових гектарів кожному. 11 чоловік уже виготовили Державний акт на право приватної власності на земельну частку і отримали їх в натурі. Ще 8 чоловік виявили бажання виїхати з паями. Очікується, що в першому кварталі цього року всі громадяни сільської ради одержать на руки важливий державний документ на право приватної власності на землю і

зможуть розпоряджатися нею на свій розсуд: або самим її обробляти, або віддати в оренду іншому землекористувачу.

Хочу звернути увагу жителів сільради ще на такий момент. З дня видачі сертифікатів на землю до сьогоднішнього дня у нас померло більше 80 чоловік, які мали право на земельну ділянку. Частина їх родичів уже переформила право на користування цими паями. Негайно це треба зробити й іншим, бо державні акти на паї померлих видаватися не будуть.

Наші землі не відносяться до категорії родючих. Але сьогодні вони мають справжніх господарів. Жодна земельна ділянка, яка є в їх розпорядженні, не пустує, не заростає бур'янами, а квітне житом-пшеницею, іншою пашницею на радість селянинові, для його блага.

Надія МАЗУРОК,
землевпорядник
сільради.

Дев'яносто третя бабусина зима

Агафія Хомівна Джус — найстаріша в нашому селі жінка. Сьогодні їй виповнюється 93 роки.

Сама вона місцева, з бідної сім'ї. У 1930 році доля звела з таким же бідним сільським хлопцем Карпом Гнатовичем Джусом. Побралися. І дружно почали тягти сімейного воза. Збудували хату, але

в роки війни, як палили німці село, вона згоріла. Дуже важко було без власного гнізда. Але невдовзі звели маленьку хатину, а вже після війни — нову, більшу. У ній і зараз живе бабуся.

До школи не ходила. Але десь у 50-х роках, пам'ятає, неписьменних відвідували вчителі. Приходили і до неї. Навчили розписуватись і рахувати.

А от руки Агафії зміли робити всяку роботу. Коли працювала в пана, у війну косила й орала, а коли вступили в колгосп — вирощувала бур'яки, льон, городину, у жнива працювала на току. А скільки її руки переробили домашньої роботи! І скрізь встигала.

— Дуже працюючим і добрим для мене і дітей, — розповідає Агафія, — був мій чоловік. Немає вже його, помер, Царство йому небесне. Виростили четверо дітей, дали їм шлях у життя.

І сьогодні в глибокій старості бабуся Агафія почуває себе ще бадьоро. Виконує хатні роботи, має добру пам'ять. А ось секрет її довголіття:

— Живу так довго, бо, мабуть, праця мене загар-

тувала, бо завжди була на свіжому повітрі, іла, що Бог давав. А зараз допомагає мені ще кріпитися найменша донька Валя, спасибі їй.

Усі мешканці нашої сільради зичать Агафії дожити до ста років і відкрити рахунок другому століттю.

Павло ОСТАП'ЮК,
житель с. Садове,
колишній громадський
кореспондент районної
газети.

Представлена книжечка викликала жвавий інтерес у фахівців, які займаються питаннями народної творчості.

Як класний керівник та вчитель української мови і літератури зауважу, що вміщені в збірці матеріали допоможуть нам у проведенні виховних заходів на основі народної педагогіки.

Лариса ЛЕЛЮХ,
вчитель української мови і літератури.

Перед іменем твоїм, Учителю...

У 1912 році орган тодішнього місцевого самоврядування земство відкрило в нашому селі Сінне (з 1963 р. — Садове) школу. Навчання почалося 1 вересня, і поріг школи тоді переступило 45 учнів. Серед них було чимало і дівчаток.

Учителем цього навчального закладу призначили Олександра Павловича Зінкевича. Як свідчать документи, родом він з с. Звірів Луцького повіту Волинської губернії, виходець з багатодітної сім'ї священика. Закінчив Кременецьку вчительську семінарію. І, що характерно, працював він у нас аж до 1958 року (до 1957 р. був директором школи). За багаторічну трудову діяльність в галузі освіти, за успіхи, досягнуті в справі навчання і виховання підростаючого покоління Олександр Павловичу були присвоєні звання «Відмінник народної освіти», «Заслужений вчитель УРСР».

Помер О. П. Зінкевич у 1964 р. Похований в Садовому.

Ім'я Олександра Павловича назавжди залишиться в пам'яті всіх тих, хто його знав, кого вчив. Бо це була людина, яка довгі роки сіяла розумне, добре, вічне серед сільської молоді. «Наш учитель» — так любовно називали і досі називають його вдячні односельчани.

**Галина
ВЕРТЕЛЕЦЬКА,**
вчительська історії
Садівської школи.

фольклору живуть і нині. А записані народні колядки та театралізоване дійство «Вертеп» у грудні 1989 року з уст жителів сіл Мощони та Садове.

Ці фольклорні знахідки стали тим матеріалом, що ліг в основу репертуару фольклорно-етнографічного гурту «Садівчани», яким незмінно, ось уже більше десяти років, керує авторка збірки. Колядки у виконанні «Садівчан» увійшли до фонотеки обласного радіо, театралізоване дійство «Вертеп» та обряд «Поколядщина» неодноразово демонструвалися на районних, обласних, міжнародних фестивалях народного мистецтва.

І ось нова приємна новина — світ побачила друга збірка Ніли Олександрівни — нашої колеги, вчителя зарубіжної літератури, заступника директора школи з виховної роботи — «Поколядщина. Вертеп. Колядки».

Презентація її нещодавно відбулася в рамках обласного семінару керівників гуртків з питань фольклору та етнографії, який проходив у Сарненському районі.

Буде жити красне слово

«Покажіть мені, що співав народ, — і я скажу, як і хто ним управляє...» — говорив Конфуцій. Чи не варто замислитись над цими словами, шановний читачу, сьогодні? Сьогодні, коли втрачається національна гідність і самоповага? А ми ж будемо Українську державу і творити її нам допомагає духовне послання далеких поколінь — фольклор, це красне слово нашого народу.

Завдяки нелегкій пошуковій роботі Ніли Кубай ці безцінні зразки народного